„Danskeren,"

ET NYHEDS- OG OPBYGGELSES-BLAD FOR DET DANSKE FOLK I AMERIKA

udgivet af
Danish Lutheran Publishing House,
Blair, Nebraska.

„Danskeren" udgaar Onsdag i hver Uge.
Pris pr. Aargang:
De Forenede Stater $1.50. Udlandet $2.00
Bladet betales i Forskud.

Bestilling, Betaling, Adresseforandring etc. med Undtagelse af Bidrag til Bladets Indhold adresseres:
DANISH LUTH. PUBL. HOUSE,
Blair, Nebr.

Alle Bidrag til Bladets Indhold — Korrespondancer, Afhandlinger og andre Artikler — sendes til dets Redaktør:
A. M. ANDERSEN, Blair, Nebr.

Entered at Blair Post office as second class matter.

Advertising rates made known upon application.

I Tilfælde af, at Bladet ikke modtages regelmæssigt, bedes man klage til det stedlige Postkontor. Skulde dette ikke hjælpe, bedes man henvende sig til „Danskeren"s Kontor.

Naar Læserne henvender sig til Folk, som averterer i Bladet, enten for at købe hos dem eller for at faa Oplysning om det averterede, bedes de altid omtale, at de saa Avertissementet i dette Blad. Det vil være til gensidig Støtte.

Onsdag den 5. Marts 1913.

Forfatterinden af Sangen „Hjemlandslængsel", som forekom paa Side 2 i sidste Numer, havde bedt om at faa den optaget uden Navns Underskrift, men der skulde mindst have været vedføjet den — Indsendt.

Past. J. J. Kildsig meddeler os, at han efter gentagne Opfordringer har lovet sin Menighed at forlænge sin Opsigelsesfrist indtil Efteraaret 1914. Han bliver altsaa ved Trinitatis Menighed og Brorson Højskole ved Kenmare til den Tid, og derefter agter han at realisere sin Ferieplan.

Dr. J. N. Lenker besøgte forøvrigt iflg. „Ilkbl." Duluth, (Minn.) og Superior (Wis.), hvor han paa begge Steder lagde et kraftigt Arbejde for de skandinaviske Sprogs Indførelse i Skolerne. Han talte i begge Højskolerne i Duluth og i de fleste norske og svenske Kirker, ligeledes i Skolerne i Suprior og i flere af Kirkerne. Dr. Lenker er en Banebryder paa dette Omraade og hans Arbejde begynder at bære Frugt.

Angaaende Mrs. Carrie Chapman Catts Tur Jorden rundt for at tale Kvindens Sag skrives i „Chr. Her." af 26. Febr. fra Kina: „I Kina fandt Mrs. Catt. at Kvindens Stilling under den nye Republik ikke var, hvad hun havde forstaaet, den var. Revolutionære Kvinder hjalp Mændene at styrte Manchudynastiet med den Forstaaelse, at de ogsaa arbejdede for deres egen politiske Frihed, hvilken var dem lovet. Løftet blev ikke holdt. Indseende, at de uden Stemme intet kunde faa bevilget til Pigeskoler og intet kunde gøre for at faa Loven angaaende Kvinden, der er dømt til Slaveri fra Vuggen til Graven, forandret, har de nu startet en ny Kampagne for Stemmeret. Den nye „Suffrage Association" for Kina agter ogsaa at opnaa samme Ret til Oplysning og Uddannelse for Piger og Kvinder i det hele taget som for det mandlige Køn.

Unægtelig er Zionisternes Haab, om ikke just deres Forventning, vokset paa Grund af den nærværende kritiske Stilling i Tyrkiet. Dersom Tyrken skulde blive drevet ud af Europa, mon han saa ikke kunde bevæges til at sælge Palæstine til „det udvalgte Folk"? Det er en Drøm, som Zionisterne for Tiden Drømmer. Den berømte Forfatter Israel Zangwill er dog ikke meget optimistisk i saa Henseende, hvad følgende Uddrag af et Brev, der er sendt „Christian Herald", viser: „Tyrkiet kunde ikke sælge Palæstine uden at opryre hele den muhamedanske Verden, thi Jerusalem er ogsaa en af Islams hellige Steder. Af samme Grund kan de heller ikke give den bort. Naturligvis ønsker jeg, at Palæstine skal blive jødisk. Men en Udtalelse angaaende Zionisterne Planer og Politik maa overlades de anerkendte Ledere af Zionistbevægelsen at give."

Israel Zangwill.

I Anledning af, at lutherske Præster ikke kan være med til de professionelle „revivals", anfører „Aug." følgende Kritik af J. Wilbur Chapman i „Christian Herald". Han dadler følgende ved disse „revivals": „At der udbetales enorme Pengesumme for en aandelig Virksomhed; at der bruges vulgærelldtryk, og man gør Brug af „high pressure" Metoder for at faa Mennesker til at bekende Kristus; at Virksomheden har for stærkt kommercil Præg; at der vises for stor Tilbøjelighed til at tale nedsættende om Pastorernes Arbejde og om Menighedernes regulære Virksomhed." Dem, der virkelig føler sig kaldede til at være „Evangelister", giver Chapman følgende Raad: „At opgive alle Metoder, som ikke stemmer med Guds Ord; i deres Prædikener ikke befatte sig med den „højere Kritik", som ikke een blandt Hundrede forstaar; i deres Prædiken fremsætte et positivt Vidnesbyrd om Frelsen gennem Kristi Død; at være Sandheden tro i alt og aldrig drage Guds Ords Autoritet i Tvivl; at være tilfreds med en rimelig Godtgørelse og aldrig benytte sig af tvetydige Midler for at inddrive den."

Tilstanden i Merico.

Denne Gang skal vi lade vore Læsere høre flere andres Meninger om dette Dagens Spørgsmaal.

Det demokratiske Blad „World Herold" skriver redaktionelt:

„Enten Madero og Suarez blev skudt og dræbt ifl. en Plan af den nyeste Regering for at blive dem kvit, eller de dræbtes under et forfejlet Forsøg paa at fri dem, som den nyeste Regering paastaar det er endnu et spekulativt Spørgsmaal. At den mexicanske Regerings Forklaring er aaben for Tvivl, behøves næppe at nævnes. Paa den anden Side fortjener de fremmede DiplomatersTilbøjelighed til at tro Regeringens Forklaring Opmærksomhed. Men i hvert Fald er den sidste Tids sensationelle Begivenheder ingen Undskyldning, langt mindre en Retfærdiggørelse for amerikansk Intervention. Situationen i Mexico er frygtelig nok, men det er intet nyt. Førend Diaz blev Præsident og virkelig Despot i Mexico, havde dette ulykkelige Land gennemgaaet 44 Revolutioner i 62 Aar. Der flød Strømme af Blod i dem, Regenter og Vilde-være-Regenter snigmyrdedes, og Maximilian mistede Livet. Det var Tyranniets Jernhaand, som oprettede Fred og Orden og bevarede disse i over 35 Aar, indtil Tyranniet styrtedes. Det er muligt, at intet uden „Jernhaanden" vil forslaa til at genoprette Freden, selv om det bliver en Fred grundet paa Uretfærdighed. Og selv om denne Jernhaand skulde blive United States' Regerings Haand, støttet af vorHær og Flaade og ubegrænsede Rigdom, saa er det vanskeligt at se, hvorledes den skulde kunne oprette baade Fred og Retfærdighed."

„Omaha Bee mener, at Maderos Regering var langt retfærdigere end nogen tidligere Regering i Mexico, men han var langt forud for sit Folk, og det var ikke modent for en Regering som hans.

„The Literary Digest" siger: Enden paa Maderos Regering og Opretteisen af, hvad der synes at være et midlertidigt militært Triumvirat, sammensat af Generalerne Diaz, Huerta og Blauquet, betragtes ikke almindeligt som Garanti for snarlig Tilbagevenden af rolige Tilstande i Mexico. Der er mange Bladudgivere, som ser meget pessimistisk paa Affærerne Syd for Rio Grande. Madero styrtet i et Øjeblik, ved at hans egen General vendte sig imod ham, mener „New York Tribune" ikke, er noget opmuntrende Tegn, og ifølge „The Evening Mail"s Mening er det blot et nyt Bevis for det mexicanske Folks Mangel paa Evne til Selvstyre. Maderistene kan muligvis blive udrydet, men „New York Sun" minder om, at ved Siden af de revaliserende Felicitaer, Huertistaer og Blanquestaer i Mexico City er der Zapatistaer, Orozistaer, Vasquistaer, Genovistaer og Pozovistaer at regne med andre Steder i Landet, og der behøves en Mand lige saa stærk som Porfirio Diaz i sin Velmagt til at skabe Orden af det Kaos, de har lavet."

The Times siger om Mexicanerne: „To fundamentale Ting mangler de, og det er 1. større Agtelse for Menneskeliv og 2. langt større Agtelse for Konstabelens Stav, dermed mener vi Autoritet, den etablerede Regering."

Vi kunde blive ved langt længere, men dette faar være nok. Pressen er saa godt som enstemmig i sin Udtalelser om, at der ingen Udsigt er til Fred og ordnede Forhold i Mexico for det første. Selve Beretningerne derfra lyder paa det samme.

Derimod synes det, som man alligevel ikke er stemt for Intervention fra U. S.'s Side. Bare vort Lands Borgere nyder Beskyttelse, saa betyder det kun lidt, om Mexicanerne nedslagter hverandre.

Vi kan forstaa det, diplomatisk set; men det er da blot at tænke paa sit eget og sine egne — selvisk.

Vel kunde det blive meget svært selv for et mægtigt Land at skride ind og ordne Forholdene i et andet Land; men — der kunde dog maaske gøres Fordringer paa Reform, som Balkanstaterne gjorde over for Tyrkiet. Maaske sligt i dette Tilfælde kunde bære Frugt.

Den mexicanske Presse ser meget mørkt paa Forholdene og benytter mulig Annexation eller Besættelse af United States. En Kabinetsforandring vil ikke nytte stort, med mindre der da ogsaa sker Præsidentforandring, siger „Pais" i Mexico City.

Islæt af Livets Væverskytte.

(Af X.)

Denne Verden har alligevel mange Kuriositeter til Huse. Til den Slags hører en nylig afdød russisk Krøsus, der fra simpel Kedelsmed havde svunget sig op til stor Rigdom, som tillod ham i tykt og tyndt at følge sine øste halvt forrykteNykker og Griller. Han var velkendt over ganske Moskov, og hans Streger var ikke altid usarlige. Men hvis Penge i noget Land og Folk bogstavelig kan klarere for alt, da er det Rusland. Saaledes undgik den taabelige Balaschev altid med Lethed de alvorlige Følger af sine Sammenstød med Politiet, som han hadede og stundom grundigt pryglede af.

Han holdt saa meget af at kravle ind i sit Hundehus og gø ad forbigaaende — jo mere forskrækkede de blev, desto større Glæde havde Balaschev. Paa rigtig kolde Vinteraftener gik han til Teatret og lejede hver eneste Slæde, betalte Kusken dobbelt Hyre for at køre hjem og gaa i Seng — og naar saa Forestillingen havde Ende, og Folk skældte og smælte over at skulle spasere den lange Vej hjem i knagende Kulde, da morede B. sig kongeligt, idet han selv i sin varme Pels sulgte med Strømmen for at høre saa mange bitre Udgydelser som muligt. Alle de talrige Tiggerbreve, der sendtes ham, lod han trykke og indbinde i kostbare Bind, som da uddeltes gratis. Sine sjældne Høns og Duer lod han ideligt fotografere og oversvømmede alle lokale Blades Kontorer med disse Billeder. Han subskriberede paa alle mulige Aviser, men kun for det ene, simple Øjemed at efterse, om man ogsaa paa Adressesedler titulerede ham „Hans Højvelbaarenhed". Undlod nogen dette, blev han ulvevild. Ved et Ulykkestilfælde mistede han sine Fødder. Med al mulig Honnør lod han dem begrave og satte dem paa et fint Monument dette Eftermæle: „Her hviler Balaschens Fødder." — Han ofrede mange tusinde Rubler til Velgørenheden, naar den Nykke stak ham, men kunde saa igen være af abnorm Paaholdenhed. Han befalede, at man skulde begrave ham i en Fattiggaardskiste, og gejstlig Ledsagelse ved Begravelsen afviste han med Foragt. Derimod havde han truffet Akkord med et Orkester at ledsage ham til Jorde med fuld Musik. Hver Spillemand skulde for denne Tjeneste erholde 100 Rubler, men maatte saa ogsaa garantere at spille med Fut og Smæld.

Gud fri dig og mig, kære Læser, fra sligt Endeligt.

• • •

Og med det samme nok et Glimt af russisk Liv.

I Guvernementet Pleskan er der et Par dygtige Tiggere, der slaar Mønt af Leo Tolstoys store Navn. Den ene af dem har en ganske forbløffende Lighed med Digteren. Saa drager de fra By til By som Tolstoy og hans trofaste Ven Tschertkow. Ja, men Tolstoy er jo død, indvender Bønderne til en Begyndelse. Dertil svarer Parret, at Rygtet om Digterens Død er ganske simpelt falskelig udspredt af Regeringen i Had mod den store Reformator. Og Ordene „Regering" og „Had" kan i denne Sammenhæng virke Undere blandt den maabende, i tyk Uvidenhed sunkne Bondestand. Altsaa er det virkelig Tolstoy og hans Ven. Digterens Billede kender de alle og kan saaledes fastslaa, at det er ham selv, der i Kærlighed (thi det er som en Mand, fyldt med ufattelig Kærlighed til de fattige og fortrykte, at hans Ry er gaaet om Lande) har opsøgt dem i deres Ensomhed. Sit Gods, Jasnaja Poljana, har han delt ud til sine omboende Bønder, siger han. Ja, derom har man jo alt længst hørt. Men, lille Fader, hvad lever du da af nu? — Lever? Hvordan kan min Ven og jeg lide Nød, naar hele Rigets Bondebefolkning omslutter os med deres Hjerters varme Kærlighed? Det virker. Almisserne flyder rigeligt og tilstrækkeligt ind. Til Overmaal spænder man for Vognen og befordrer denne Pseudo-Tolstoy til Nabosognet, naar han har fuldkommet sin Mission paa Stedet.

Saaledes vandrer da den hensovede Oldings store Navn fra Sted til Sted og finder overalt aabne Døre og milde Blikke.

• • •

En lærd Mand skriver nylig, at Erhvervelse af Kundskaber ikke nødvendigvis gør nogen til et dannet Menneske. Han har i denne Sammenhæng forfattet en lille Katekismus, hvoraf enhver med Lethed vil kunne bestemme, om han ogsaa kan stille Krav om at være virkelig dannet. Det er selvfølgelig noget ægte amerikansk over denne Katekismus, men ellers er den nu alligevel slet ikke saa uesen. Her følger den, oversat, forkortet og bearbejdet.

„Har din Uddannelse givet dig Sympati for enhver god Sag, saa du er rede til at yde den din Støtte?

„Har den givet dig Interesse for offentlige Anliggender?

„Har den bibragt dig Medfølelse for den svage?

„Har den lært dig, hvad Venskab er?

„Kan du se en ærlig Mand og en ren Kvinde lige i Øjnene?

„Finder du noget tiltrækkende hos det lille Barn?

„Vil herreløse Hunde gerne følge dig paa Gaden?

„Er du tilfreds og lykkelig ved at udføre et simpelt Hverdagsarbejde?

„Har du det paa Fornemmelsen, at Oppaskning og Lugning i Haven er lige saa forenelig med ædel Tænkning som Pianospil og Boldspil?

„Forstaar du dit eget Gode?

„Er du tilfreds, naar du er ene?

„Kan du se mere og andet end Penge og Vinding, naar du skuer ud over vor gamle Jord?

„Kan du se klar Himmel gensvejlet i en Mudderpyt? Eller ser du mere i Pytten end Mudderet?

„Kan du ved Nat se op mod Stjernerne, skue forbi dem og føle dig i Slægt med din evige Skaber?

„—Da er du et dannet Menneske."

• • •

Det forekommer yderst, yderst sjælden, at en Neger gaar fra Forstanden. — Hvad er Aarsagen dertil?

Aa, nyt, vil een og anden mene, en Neger har jo for det første ikke Forstand nok til at tabe Forstanden eller har ingen Forstand at tabe.

Naa, naa — der findes dog nu til Dags mange Sorte, baade Mænd og Kvinder, som kan trække sige Hammel med Verdens lærdeste, og det vel omtrent paa alle Omraader. Men opfinderisk, spekulativ, er Negeren jo ikke. Hvad derimod en Hvid kan tilegne sig, kan Negeren ogsaa. Thomas Jefferson mente, at Negeren havde bedre Hukommelse end den hvide Mand, eller dog lige saa god, medens han i Tænkevne og Indbildingskraft staar tilbage for den Hvide. Den, der har observeret en større AntalSorte med nogen Opmærksomhed, vil have bemærket, at de i Vitalitet langt overgaar de Hvide. En huløjet, indskrumpet, gusten, kadaverøs Neger er ikke let at finde. En Læge, der studerede i en af vore store Byer, har fortalt mig, at Kønssygdomme er lige saa udbredt blandt Sorte som blandt Hvide, men at hine synes at have en hartad utralig Modstandskraft mod denne Gift, saa der kun sjælden viser sig ydre Spor af Sygdommen hos Negrene.

Det er kurigst at bemærke, hvor haardt et Knaks en Sort kan taale paa Hovedet. Jeg har set Negerbørn i Slagsmaal hive ned paa hinandens uldne Skalpe med tykke Stokke, saa det kvaldrede efter — og uden fjerneste Men for Hovederne. Sagen er, som bekendt, at deres Hovedskal er af fænomenal Tykkelse. Deri maa vel Hovedgrunden ligge til, at de ikke kan gaa fra Koncepterne.

March paa Stedet

Ja, jeg tillod mig i Kirkebladet at skrive, at vi i vort missionerende Arbejde marcherer paa Stedet. Det er faldet Pastor J. M. Hansen for Brystet, og for at modbevise denne Paastand fremfører han i „Danskeren" for 15. Febr., 1913 en Del historiske Fakta fra den forenedeKirkes Fortid, og med et Citat af Napoleon om, at der er intet saa haardnakket som en Kendsgerning antyder han, at disse Fakta skal gøre det aldeles af med min Paastand. Han siger selv, at hans Artikel, som benævnes „Rundskue" kom til Verden, da han en Nat laa og ikke kunde sove, og jeg maa tilstaa, at det forklarer mig, at Pastor J. M. Hansen kan fremkomme med noget saadant. Artiklen bærer nemlig tydelige Spor af at være fremkommet paa et Tidspunkt af Døgnet, da ens Tanker løber langt omkring, men derimod ikke udmærker sig ved særlig Klarhed. Bevisførelsen for, at vi ikke marcherer paa Stedet forholder sig nemlig til min Artikel omtrent som, naar man siger „Goddag" og faar til Svar „Ofseskaft". Det vil sige den har ikke det allermindste at gøre med det, jeg har sagt. Pastor Hansen bevifer, at vi i de svundne Aar ikke har staaet stille, og i min Artikel paastod jeg, at vi staar stille nu. Man kan vel godt sige om et udvokset Menneske, at han ikke vokser mere, uden derfor at benægte, at han en Gang har vokset. — — — — Men nu kan Pastor Hansen ved at tage Aarsberetningerne for sig faa en „haardnakketKendsgerning", der netop giver min Paastand Medhold. Saaledes viser Aarsberetningen for 1909 et Sjæleantal inden for vort Samfund af 19,778, medens Aarsberetningen for 1912 viser et Antal af 19,508. Altsaa vi har i de sidste 3 Aar ikke blot marcheret paa Stedet, men vi har endog marcheret lidt tilbage. — — — — Men saa kunde man jo maaske mene: Nej, Pastor J. M. Hansen ser ikke saa naaadeligt paa Sagerne, at han bedømmer Frem-eller Tilbagegang efter Tal, han tænker naturligvis paa Væksten indadtil. Men nej, derom har Pastor Hansen ingen „haardnakkede Kendsgerninger", men synes endog at give mig Medhold, og alle hans Beviser angaar netop det udvortes. Nu ved jeg selvfølgelig nok, at man kan ikke saadan kontrollere den aandelige Tilstand som den udvortes. Men jeg tror, at de fleste aandelig vaagne Mennesker, der har haft Lejlighed til at se sig lidt om i vore Menigheder og være med ved vore Aarsmøder, vil give Pastor Hansen og mig Medhold i, at der er adskillige Tegn paa, at det gaar tilbage. I hvert Fald gaar det ikke fremad. Og i aandelige Ting er der jo Tilbagegang, naar der ikke er Fremgang. Det vi trænger til er derfor ikke dette selvbehageligt at dvæle ved, hvad stort der er udrettet i Fortiden, det har vi haft og har nok af. Men vi trænger til at se og minde hinanden om, at den Herre, som i Fortiden har vist os saa megen Naade, han er den samme endnu, og at det er en Skam af os, at vi ikke ganske anderledes lader os bruge af ham. Paa den Maade mener jeg, at det klare Blik for den aandelige Tørhed kan forenes med Takken for Herrens Velgerninger i de svundne Dage.

Venligst. S. C. Eriksen.

Former i Kirken.

Et Par Ord til Fred Scott.

En ret Kristen maa jo for at være vis i sin Sag se, hvad Kristus og Bibelen siger. Det har til alle Tider været saaledes i alle Kirkeafdelinger, at de har vedtaget Former og Læresætninger, men ikke altid Bibelens Lære. Se den katolske Kirke i Luthers Tid, for ikke at tale om Jøderne paa Kristi Tid. „Vor Sjæls Biskop er sin Kirkes eneste Overhoved. Enhver, som har læst sit Nytestament, vil erindre, hvorledes Jesus sendte sine Apostle ud (se Mark. 6, 7—13). Der har vi deres Dragt og en Del Former med. De var salvede af Gud og prædikede Omvendelse, og de havde Magt til i Jesu Navn at uddrive Djævle. Nu staar der 1 Ptr. 2, 9: . . . „I er et kongeligt Præsteskab, at I skulle forkynde hans Dyder" osv. „De skulle alle være oplærte af Gud" (Joh. 6, 45). Spørger du, hvad Forskel der er mellem Præster og Lægfolk, dersom alle Kristne er Præster, da mener jeg, at Skriften gør den Forskel, at den kalder de lærde og viede Tjenere Sendebud, Husholdere, som skal holde Hus i Guds Kirke. Og Reglerne for saadanne Husholdere, Forstandere eller Biskopper har vi i det nye Testamente, saa vi behøver ikke at gaa hverken til det ene eller det andet Samfund for at finde dem.

Fred Scott nævner jo mange Ting, og jeg tror nok, der er meget, som maaske burde være anderledes. Og er det en troende Husholder og en troende Menighed, da vil de ogsaa gerne lade sig sige og rette, om noget skal rettes, og altid spørge: Hvad lærer Jesus og de hellige Apostle?

At en Prædikant grundig forbereder sig og fordyber sig under Bøn om Helligaandens Ledelse i Ordet, han skal forkynde, det er paa sin Plads. Der er vist ingen, som ikke behøver det. Jeg tror ikke meget om den Prædikant, som ikke behøver det. Det gaar aldrig an at sætte det til Side, da kan man snart komme ind paa Sværmeri, som der desværre er alt for meget af i vor Tid. Men det er mange Gange vor egenSkyld, at der er saa mange, der forlader Moderkirken, den kære evangelisk-lutherske Kirke, og tager sig Lærere i Hobetal. Tænk paa det, du Husholder og Menighed. Prøv at ligne de første Kristne i Lære, i Liv, i Form. Følg Jesu og hans Disiples Spor, og der skal ikke blive saa mange, der forlader den lutherske Kirke. Jeg ved, at der er mange, som siger, at den er for katolsk, og mange af dem er til og med redelige Sjæle, men maasse unge og uerfarne, lidt grundede i Guds Ord. Saa kommer der altid en eller anden og siger: Kom til os, vi har det mere bibelsk. Maaske de har det bibelsk i mange Ting, men de ringeagter f. Eks. Barnedaaben og saa fremdeles. Nu er det ogsaa sandt, at ikke alt, som hedder lutherst, fortjener dette Navn. Det er ikke Guld alt, som glimrer. Enhver, som kan læse og vil forstaa og lade sig lære og lede, behøver ikke at fare vild. Guds Oord er lige til. Der staar i Pauli andet Brev til Timotheus: „Hold fast ved den rette Form af de sunde Ord, hvilke du har hørt af mig, i Tro og Kærlighed, som er i Kristus Jesus" (2. Tim. 1, 13). Ja, enhver troende Forstander og ethvert troende Medlem af en Menighed ved godt, hvad der staar skrevet angaaende Formerne, det staar blot tilbage at gøre derefter og faa lade al Menneske-Paasund fare, enten det saa er katolsk eller noget andet. Skulde saa ønske at en eller anden i Kærlighed og Fordragelighed vilde skrive et Par Ord angaaende den Sag.*)

Hermed Tak for „Danskeren" for det svundne Aar og indlagt $1.50 for 1913. Venlig Hilsen til „Danskeren"s Læsere.

H. Petersen.

Forsvarstanker.

Nu skimtes grimme Syner
paa Danmarks Horizont,
der Uvejrsskyer lyner
og truer fredsæl Dont.
Mon Sværdet nu paa Væggen
og Spydet i sin Krog
har vel bevaret Æggen
fra sidste Forsvarstog?

Men er de end lid sløve —
saa tag og hvæs dem op,
det gælder kan en Prøve
mod gridske Fjenders Trop.
Vor Kage vil de æde —
Vor Sang udslette brat,
om vi ej slutter Kæde
og værger om vor Skat.

Maaske vi tror os svage
og vænnes over Krig —.
Men kast et Blik tilbage
paa fordums Vold og Svig —
saa staar vi selvbevidste,
hvor vi med Uret gik,
vi maatte Tabet friste
af mer, end hvad vi fik.

Nu staar vi paa vort eget,
har lært med Ret at gaa;
men er vort Mod bortveget,
fordi vi synes saa?
Har vi forglemt de Gange,
Vor Herre gav os Sejr,
naar Fjenderne var mange,
omringende vor Lejr?

Der gaar igennem Tiden
et Bud til Mand og Folk —
det passer og paa Striden
med Sværd og Spyd og Dolk.
„Gør først, hvad nærmestHaanden
har Kravet paa et Løft!"
Hvorfor da svag i Aanden?
Tro spandter hver en Kløft.

Saa med det Bud for Øje
en Pligt os dæmrer frem,
i hvad vi end skal døje,
at værne om vort Hjem.
Det er af Gud os givet,
derfra at yde Gavn
til hele Verdenslivet,
med ogsaa Stridens Savn.

Fattigmand.

Fra det tyrkiske Rige.

Af H. J. Mygind i „Kr. Dgbl."

Lige indenfor Europas Port ligger den faldefærdige Bygning, som har tilhørt „den syge Mand", eller som det europæiske Tyrki jo nu maa kaldes: „den døende Mand". Og langt om længe har Stormagterne givet Lov til, at den maa nedrives; kun Portbygningen faar maaske Lov at staa en lille Tid endnu.

Men foruden alt det Blod, som denne Nedrivning koster, fordi Stormagterne aldrig har kunnet blive enige om selv at foretage den, er der en dobbelt Fare forbunden dermed, fordi de to Nabobygninger ogsaa er skrøbelige.

Den Bygning, der kaldes Østrig-Ungarn, er saa daarligt sammenklinet, at det i Længden vil være umuligt for de 12 Millioner Tyskere og 9 Millioner Magyarer (som daarligt forliges indbyrdes) at holde sammen paa 23 Millioner Slaver, 3 Millioner Italienere, og godt 2 Millioner Jøder.

Og saa er der den Bygning lige uden for Porten, som kaldes det asiatiske Tyrki, som er føjet sammen af Tyrkere, Arabere, Armeniere, Grækere, Kurder og Jøder med mange forskellige Religioner.

Endnu holder den godt; kun lidt Knagen høres hist og her; men dens Nedrivning har Stormagterne forbeholdt sig selv; og saasnart Tyrkiet kun kan betragtes som en asiatisk Magt, vil det vise sig, at det er delt i „Interessesfærer", og det vil snart begynde at falde fra hinanden.

Her i Syrien har det længe været Spørgsmaalet: „Hvem kommer og tager os?"

Meningerne er delt mellem England og Frankrig; men skulde der stemmes om det, saa fik sikkert England de fleste Stemmer. Selv mange Muhammedanere i Beirut ønsker det; de ser jo, hvorledes Ægypten blomstrer, medens Syrien gaar tilbage.

For nylig skrev en anset Muhammedaner i et Dagblad en Opfordring til den tyrkiske Regering om at gøre Alvor af at reformere Landet; „ellers ved vi, hvor vi kan henvende os," skrev han. Deres Penge og deres Sønner har de ofret til Tyrkerne, og Resultatet bliver mer og mer elendigt baade for Riget og for Beirut, som har store Betingelser for at udvikle sig, men nu stadig gaar tilbage.

Saa snart man fra Libanon kommer over paa det Omraade, der er direkte under Tyrkiet, saa er Vejene og Gaderne Hul paa Hul, medens de paa Libanon er vel vedligeholdt.

Byen har jo ingen Penge. Til Nytaar kunde den ikke betale sin Gasregning; thi Pengene til at klare Udgifterne ved alle de Soldater og Heste, der i Efteraaret blev sendt til Krigen paa Balkanhalvøen, blev tagne af Byens Kasse; Statens var vel sagtens tom.

Men da nu Gasregningen ikke blev betalt, sagde Gaskompagniet, at den ikke kunde købe flere Kul; lige siden Krigen med Italien begyndte, er nemlig Kultilførslen standset, da det er Krigskontrabande; saa Prisen er jo nu umaadelig høj.

Saa blev der lukket for Gassen, og siden har Byen ligget i Mørke. Af den Grund steg Prisen paa Petroleum til det dobbelte, skønt der er nok deraf; men der er jo altid hjerteløse Spekulanter, som er rede til at benytte sig af andres Ulykke.

Næsten alle andre Varer er steget umaadelig i Pris paa Grund af Krigen, saa det er ikke altid blide Tanker, der sendes til Konstantinopel.

Og hvad gavner det saa altsammen det tyrkiske Rige? Forleden saa jeg den sidste Reserve eksercere udenfor Beirut. Det var Folk paa henved 50 Aar med langt Skæg, krumme Rygge, tykke Maver og stive Knæ. Man kan ogsaa se Drenge paa 13—14 Aar i Soldateruniform. Det er aabenbart Bunden, der skrabes.

For en Uge siden kom der saa til alles Forbavselse et ret stort Krigsskib til Beirut.

Ingen troede, at det var et Tegn paa, at Tyrkiet var ved at komme til Kræfter; og Valien i Beirut frabad sig denne Indkvartering, for at ikke den græske Flaade skulde komme paa samme Maade som Italienerne i Fjor.

Saa maatte Skibet gaa til Port Said; og nu siges den ægyptiske Regering at have afvæbnet det der.

Det maa have været ynkeligt for Tyrkerne at komme paa den Maade til en af deres egne Havne. Der laa 5—6 store Krigsskibe af andre Nationer; og den tyrkiske Flaade var ogsaa i Forvejen repræsenteret, idet de to Skibe, som Italienerne skød i Sænk, stadig ligger paa Bunden af Havnen med Skorsten og lidt af Skroget ragende op af Vandet.

Det ser haabløst ud for Tyrkiet. Den sidste Omvæltning i Konstantinopel gør næppe Sagen bedre, Censuren er for Tiden ophørt, saa man kan faa Sandheden at læse; Æren kan alligevel ikke reddes, og det er betegnende at se, at Bladene nu omtaler Tyrkiet paa samme Maade som Bulgarien og de andre Lande; man har ikke Indtryk af, at Sympatien er mere paa den ene Side end paa den anden.

„Det, der nu sker," skrev et engelsk Maanedsskrift, „er just det, som de, der studerer Profetierne, har ventet, vilde indtræffe. Krigen paa Balkanhalvøen er et af de alvorligste Tidernes Tegn, Herren har givet sit Folk."

*) Om ingen anden gør det, skal Redaktionen forsøge at imødekomme dette Ønske. Red.